
73 ÖDESHÖG

***Släkten Henriksson hade sina farsanor i Gatugården
och morsanorna i Brodderyd och Öninge.***

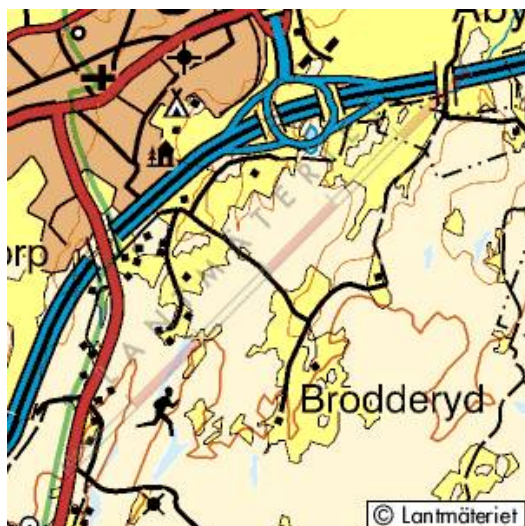

Vättern nedanför Öninge

73 ÖDESHÖG	1	Måns Larsson	7
Brodderyd.....	3	a. Peter Månsson	8
Sara Helena Blavier	4	Greta Jonsdotters släkt	8
Ödeshögs Gatugård.....	4	- - Peter Pehrsson	8
Lars Persson	4	b. Lars Månsson.....	9
Andreas Larsson.....	5	c. Daniel Månsson	9
Gustaf Larsson	6		
Öninge Bjugård.....	7		

Brodderyd

När ryttarkorpralen *Daniel Blavier* II kom till Ödeshög år 1719, sökte han sig till rusthållaren *Jöns Olofsson* i Brodderyd. Var de en bekanta sedan krigsåren?

Brodderyd strax söder om Ödeshög.

De tidigast kända i Brodderyd är bonden *Oluf Jonsson* (1622-1694) och hans son *Jöns Olofsson* (1651-1729). Den senare var också kallad 'sockenman' och gifte sig omkring 1690 med *Ingrid Jonsdotter*; barnen tog namnet *Berggren*.¹

Av sönderna fick *Johan Berggren* (f 1691) studera och blev komminister i Lofta, men om *Olof Jönsson* (f 1699), är inget mera känt.

Anna Jönsdotter Berggreb föddes 1693 i Brodderyd. När korpralen *Daniel Blavier* (se kap 74) hösten 1719 kom till Ödeshög², uppvaktade han rusthållarens dotter i Brodderyd, som den 6 juli 1720 födde en dotter. Flickan döptes till *Sara Helena*.

¹ Ssläkten har redovisats av Christer Gustafsson (Anbytarforum).

² Var Daniel en just avdankad knekt från det stora nordiska kriget eller fälttåget i Norge?

Eftersom fadern ännu fått någon egen bostad, hade föräldrarna inte kunnat gifta sig, vilket kan förklara, att *Sara* saknas i några släkttavlor.

Först den 14 oktober 1721 kunde korpralen vid Östgöta kavalleri, Vadstena kompani, 3:e korpralskapet, *Daniel Blavier* tillträda bostället **Tegneby** i **Västra Tollstad** och gifta sig med Anna. Korpralsbostället var sannolikt ett torp under gården med samma namn.

Tegneby ligger i V Tollstad mellan Öninge och Alvastra.. På kartan syns även Ellen Keys Strand.

I Tegneby föddes ytterligare fem barn, av vilka flera fick många ättlingar (se kap 74).

Efter svärfaderns död 1729 övertog *Daniel Blavier* (II) rusthållet i Brodderyd "Rh nr 113" vid samma kompani. Daniel och Anna skänkte en tavla "Ålderstrappan" till Ödeshögs kyrka.

Daniel Blavier avled i Brodderyd den 5 juli 1750 av svår värk; *Anna Berggren* levde till 1763.

Sara Helena Blavier

Den dotter som föddes i Brodderyd den 6 juli 1720 och uppkallades efter fadens båda systrar *Sara Helena*, växte upp i Tegneby och gifte sig den 14 oktober 1739 med hemmansägaren och nämndemannen *Måns Larsson* (1707-1767) i den nära Tegneby belägna **Öninge Bjuggård** i Ödeshög.

Se nedan om familjen i Bjuggården.

Ödeshögs Gatugård

Ödeshögs kyrka

En gatugård (eller gategård) var en gård med mandårgdsbyggnaden vid bygatan, medan övriga hus och ågor kunde ligga utanför byn.

Lars Persson

Nämndemannen och hemmansägaren i Ödeshögs Gatugård *Lars Persson* föddes den 1 april 1778 och avled den 14 maj 1829.

Ödeshög på 1800-talet

(häradsekonomiska kartan)

Lars Persson gifte sig den 14 maj 1800 med *Maja Jonsdotter*, född 1775 i Boet, Stora Åby och död i Gatugården 1834 av kolera. Hon var äldst av sju barn till *Jonas Månsson* (1748-1827) och *Stina Olofsdotter* (1752-1829).

Lars Perssons hade fem söner och en dotter. Ättlingar är kända till sönerna *Andreas/Anders* och *Gustaf*, de övriga kan ha dött som barn.

Boet

by i St Åby sn, 10 km S Ödeshög.

Andreas Larsson

(1803-1865) var frälsebonde och skatteman³. Han var döpt Andreas, men kallades senare mest Anders.

Fadern dog inte förrän 1829, men Anders kan ha övertagit Gatugården – kanske mot undantagsförmån – redan då han gifte sig den 12 mars 1825 med tjugoåriga *Maja Lena Persdotter* från Stora Åby. På juldagen samma år föddes *Karl Johan*, som dog i november 1827.

Då hade modern avlidit redan den 15 december 1826, varpå Anders den 28 juli 1827 gift om sig med *Anna Maja Larsdotter* (1803-1834), född i Sväm(b)s Skräddaregård vid gamla riksvägen SV om Ödeshögs kyrka.

I det nya giftet föddes fyra barn, men sista gången i september 1834 dog både mor och barn.

Svä́m och Er(ik)storp

Andra gången änklings lämnade Anders Gatugården 1836 och flyttade med tre barn till Riddaregården i Ödeshög, där han bodde fyra år, in-

³ Slakten har utretts av bl a Bengt Ekhamgen.

nan han flyttade vidare till det närbelägna Erikstorp (Erstorp). Han skall nu ha sammanbott med ogifta *Anna Carin Flinta*, som redan hade två oäkta barn.

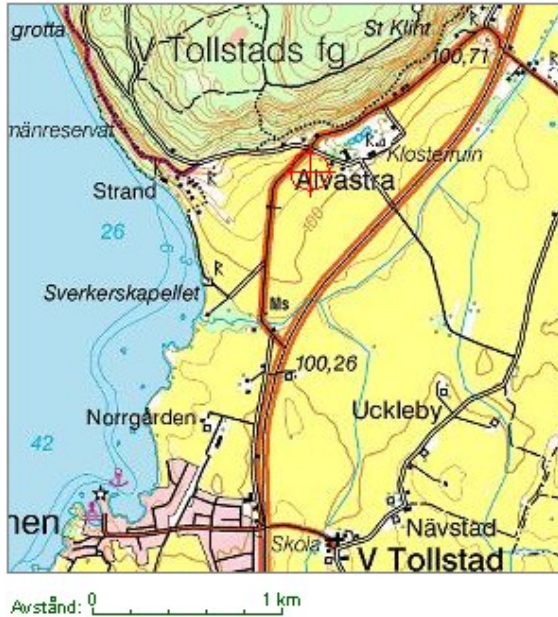
I husförhörslängderna kallas Andreas Larsson från 1847 och framåt ömsom inhyses och (liksom brodern) lösdrivare. Efter 1860 var han skriven 'på socknen' och dog utfattig i Ödeshögs Skattegård den 2 januari 1865.

När han lämnade Gatugården, flyttade hemmansägaren *Jonas Petersson* in med hustrun *Johanna*, en nämndemansdotter från Brodderyd – men såvitt känt ej släkt med någon av rusthållarna Berggren, Blavier eller dennes mågar. Johanna var en driftig affärskvinna, som fick stor betydelse för samhället, där man ännu på 1990-talet firade den legendariska "*handelsman Johanna*" med en särskild marknadsdag.

Av Anderas' barn i andra giftet föddes *Johanna Sofia Andersdotter* den 27 januari 1828 och gifte sig den 29 oktober 1848 med brukaren *Johannes Persson* (1823-1857) i Hartsbol, Ödeshög. Av fyra barn föddes en son i Harsbol 1849 och två i Halvarbo, Åby. Dessa gårdar ligger nära varandra vid smålandsgränsen. Den 20 oktober 1857 dog Johannes i Ödeshögs gästgivargård, där dottern *Hilda Josefina* år föddes i mars 1858.

Den 13 juli 1860 gifte Johanna Sofia om sig med drängen *Frans August Carlsson DeTrier*⁴ (1831-1890), vars farfar *Johan Henrik De Trier* var fanjunkare och kronolänsman i Lerum.

⁴ Frans August använde sällan familjenamnet. Systemen Anna var mf fm till skådespelaren och estradören *Tage Daniëlsson*. Slakten har utforskats av Ingemar Almén i Vimmerby.

*Alvastra gård och klosteruin
belägna nedanför Omberg i V Tollstad.
Vid vägskälet i NO hörnet låg 'Yxstads
ågor i Dagsmosse'. T v Strand o Häst-
holmen.*

Den nya familjen flyttade vid var eller varannan "laga fardag". Utöver flyttningar inom en socken redovisar flyttningslängderna följande: 1863 från Råby i Ödeshög till **Alvastra** i V Tollstad, 1866 från Alvastra till Kalvestad i Strå, 1867 från Kalvestad till Uckleby i V Tollstad, 1869 från Stora Lund i V Tollstad till Prästebol i Åby och 1870 från Prästebol och framåt åter till Alvastra.

Boställena i V Tollstad låg nära varandra och även nära den äga i Dags mosse, som tillhör Yxstad i Rogslösa församling, där Sofias kusin (= Anderas' brirsib) Henrik Gustafsson och hans änka bodde (föreg. kapitel).

Efter 1870 synes familjen ha blivit bofast i Alvastra. Johanna Sofia dog där den 16 mars 1887 och Frans August den 31 maj 1890.

Johannas dotter i andra giftet *Hilda Fransdotter* (1862-1942), flyttade 1879 från Alvastra till Kulltorp Västergård i Ödeshög (dit farbrodern Gustaf Larssons hustru 30 år tidigare

flyttat från Öninge Bjuggård, se nedan).

Efter en tid i Blackstad kom Hilfs år 1882 till Stockholm, där hon var sömmerska och även arbetade i familjer i olika stadsdelar. Det sista året innan hon gifte sig med arbetaren *Adolf Fredrik Samuelsson* år 1888, var hon tjänarinna hos den kände skeppsredaren *Carl Gustaf Thulin*, Götgatan 26.

Familjen fick sju barn, av vilka *Svea Margareta* 1922 gifte sig med *Gustav Sahlgren*. Deras dotter *Nancy Sahlgren* (1930-1976) var gift med planeringsdirektören vid Vattenfall *Bengt Ekhagen*⁵.

Gustaf Larsson

(1811-1857) var yngsta barnet i Gatugården. När han den 25 juni 1833 gifte sig med den sjuttonåriga *Johanna Sofia Persdotter*, blev han bonde i Öninge Bjuggård, där *Sara Blavier* år 1739 gift sig med nämndemannen *Måns Larsson* (se nedan).

Den 19 januari 1835 föddes *Per Henrik* och den 22 november 1837 *Maria Charlotta*. Därefter antecknas Gustaf i husförhörslängden 1838-40 som "undantagsman och lösdrivare".

Därefter dömdes Gustaf av tinget 1841 för 1:a resan och 1842 för 2:a resan stöld. I husförhörslängden 1841-1844 dömdes han till offentlig kyrkoplikt. 1844 skall han ha bott i Pilgården, men den 3 juli 1847 föddes ändå *Frans Gottfrid* i Öninge Bjuggård. Men familjen måste sedan flytta från Bjuggården till **Kulltorp Västergård** på andra sidan kyrkbyn. Där föddes *Carl Johan* den 16 juli 1850.

⁵ Bengt Ekhagen har utforskat släktgrenen från Andreas Larsson i Ödeshög.

Kulltorp

vid gamla riksvägens infart från väster.

År 1851 dömdes Gustaf för 3:e resan stöld och 1:a resan inbrott till tre år på fästning. Hustrun och barnen förs nu i särskild tillsynslängd på husförhörlängdens sista uppslag.

Den 24 november 1852 lämnade Per Henric hemmet, sjuutton år gammal.

Efter avtjänat straff återkom Gustaf Larsson till Ödeshög år 1855, då en anteckning även finns i tillsynslängden, men den 9 november 1857 avled han på oläslig hemvist.

Hustrun är därefter skriven på Åby gästgivargårds ägor. Den 18 november 1869 tog Frans Gottfrid, dräng på Ornäs herrgård (väster om kyrkan), ut flyttningsbetyg för att emigrera till Amerika. Fem månader senare, den 29 april 1870, följer Carl Johan och modern efter.

Öninge Bjuggård

Denna gård ligger i den nordvästra delen av Ödeshögs socken med vid utsikt över slätten och Vättern. Gården gränsar mot Västra Tollstad och Hästholmens skjutfält.

Vätterstranden vid Öninge är idag en populär plats för sportdykare.

Måns Larsson

Den tidigaste kände brukaren av Öninge Bjuggård var nämndemannen **Måns Larsson** (1707-1767), som den 14 oktober 1739 gifte sig med *Sara Helena Danielsdotter Blavier*.

Sara föddes den 6 juli 1720 i Brodderyd, Hon var dotter till vallonättlingen och korpralen *Daniel Blavier* och *Anna Berggren*, men föddes före vigseln, eftersom fadern ännu inte hade något boställe.

Sara och fem yngre syskon växte sedan upp i Tegneby korpralsboställe, Västra Tollstad, inte långt från Bjuggården. Vid Saras giftermål hade familjen dock flyttat tillbaka till Brodderyd, där fadern övertagit rusthållet efter Saras morfar (se kap. 74).

Öninge Bjuggård

nära gränsen mot Västra Tollstad och Hästholmens skjutfält.

Måns och Sara fick tio barn: de sex söner **Peter**, Lars, Daniel, Jonas, Jan och Johan samt fyra döttrar: Maria, Katarina och Stina (2x). Till de tre äldsta sönerna är ättlingar kända.

Måns Larsson avled den 24 maj 1767 och Sara Blavier den 1 februari 1780.

a. Peter Månsson

Bjuggården övertogs av äldste sonen *Peter Månsson*, som var född 1742 och gift med *Stina Håkansdotter*, född i Ödeshög 1750.

Peter Månssons ende kände arvinge, *Peter Petersson* (1777-1833) var skatteman i Öninge Bjuggård och gift med *Greta Jonsdotter* (1785-?) från Erikstorp (= Erstorp vid Sväm) i Ödeshög, dotter till nämndemannen *Jonas Jonsson* och dennes hustru *Maria Johansdotter*.

Greta Jonsdotters släkt

Greta hade fyra äldre systrar. *Kristina Jonsdotter* föddes i Bankarby 1777 och gifte sog med rusthållaren *Jonas Larsson* i Sväm Södergård, där hon dog 1815.

Deras son *Anders Jonsson* var nämndeman i Sunnerbyn och *mor-fars morfar* till *Göran Thorén*⁶, som på fädernet är ättling till Sara Blaviers syster *Anna Kristina Blavier* (se kap. 74).

Märta Johansdotter var dotter till rusthållaren *Johan Petersson* (1710-1763) i Bankaby, Ödeshög och hans hustru *Maria Persdotter*, dotter till kronobonden *Per Svensson* och *Maja Nilsson* i Bultsbol. Dessa båda gårdar ligger mycket nära varandra, ca 8 km söder om Ödeshög och ett par km öster om motorvägen.

- - Peter Pehrsson

Peter Pehrsson i Bjuggården hade fem söner - *Jonas Petter* (1807-1834), *Carl Anders* (1809->1860), *Peter* (1811-??), *Gustav* (1813-??) och *Sven Gottfrid* (1818-1822) - samt döttrarna *Johanna Sofra* (f.

1816) och *Carolina Dorotea* (f. 1823).

Bankarby och Bultsbol

8-9 km söder om Ödeshög (T v E4)

När Peter Pehrsson dog den 2 april 1833 levde minst två söner:

Jonas Peter var gift med *Stina Gustava Nilsson* och satt som skatteman i Harsbol i södra delen av socknen; han avled den 16 augusti 1834 utan kända arvingar.

Karl Anders var ägare till en del av N Bråten och synes ej ha haft anspråk på Bjuggården; han levde ännu 1860. Av de tre övriga sönerna i Bjuggården vet vi att *Sven* avled redan 1822, sannolikt hade även *Peter* och *Gustav* dött i unga år.

Strax efter faderns död, den 25 juni 1833, gifte sig den sjuttonåriga *Sofia* med *Gustaf Larsson*, yngste son till nämndemannen *Lars Persson* i Ödeshögs Gatugård

Därmed blev *Gustaf Larsson* bonde i Öninge Bjuggård.

Om familjens vidare öden och hur *Per Henrik* tvingades lämna den gård han skulle ha ärvt, se ovan.

⁶ Det var genom en DISBYT-träff med *Thorén* som förf. fick kännedom om de henrikssonska Blavier-anorna.

b. Lars Månsson

Peter Månssons bror *Lars* föddes i Bjuggården den 13 april 1750, gifte sig 1776 med *Maria Jonsdotter* och dog i Angseryd, Ödeshög, den 7 juni 1788. Hade han gift sig till den gården?

Dottern *Sara Lena* föddes 1779 i Angseryd – ca 7 km SV om samhället - och dog 1841 i Södra Bråten, Ödeshög. Hon gifte sig 1808 med torparen *Anders Henriksson* från Stora Åby. Fyra barn är kända; av dessa föddes tre i Ödeshögs Gatugård åren 1813, 1816 och 1820.

I Gatugården bodde då ännu Lars Persson och hans familj, av vilka so-

nen *Gustaf* gifte sig med *Sofia Persdotter* i Bjuggården som var syssling till *Sara Lenas* barn i Gatugården.

c. Daniel Månsson

Daniel föddes i Bjuggården 1753. Hans hustru hette *Katarina Håkansdotter*. Sondottern *Katarina Hansdotter* (1816-1885) var gift i Örberga med *Johan Adolf Klang*, född 1818 i Sankt Pers församling. De hade flera barn. Sonen *Karl Johan* fick namnet *Ring*, sannolikt ett soldatnamn. Släktgrenen har lagts ut i DISBYT av *Katarina Korsfeldt*.

Ättlingar till Henrik de Trier - med Tage Danielsson

- Jakob Henrik De Trier 1782-1815 & 1807 Anna Maja Håkansdotter
1. Carl Anders De Trier 1807-1888 & 1830 Johanna Jacobsdotter 1806-1879
 - 1.1. Frans August Carlsson De Trier 1831-1890 & 1860 Johanna Sofia Andersdotter 1828-1887
 - 1.1.1. Hilda Josefina Fransdotter 1862-1942 & 1888 Adolf Fredrik Salomonsson 1862-1948
 - 1.1.1.1. Adolf Helmer Lionel Salomonsson 1892
 - 1.1.1.2. Hulda Signe Maria Salomonsson 1894-1967
 - 1.1.1.3. Sara Linnéa Salomonsson 1896
 - 1.1.1.4. Katarina Ingeborg Salomonsson 1897-1950
 - 1.1.1.5. Klara Margareta Salomonsson 1898
 - 1.1.1.6. Svea Margareta Salomonsson 1902-1990 & 1922 Gustav* Emanuel Sahlgren 1896-1979
 - 1.1.1.6.1. Nancy Margareta Sahlgren 1930-1976
 - 1.1.1.7. Göta Birgitta Salomonsson 1908
 - 1.1.2. Gustaf Wilhelm Fransson 1866
 - 1.2. Gustava Karlsdotter 1833-1834
 - 1.3. Maria Karolina Karlsdotter 1835
 - 1.4. Sofia Karlsdotter 1838
 - 1.5. Anna Charlotta Karlsdotter 1839-1870 & Frans Fritiof Svensson 1839-1920
 - 1.5.1. Karl August Svensson 1869 & Augusta Hildur Nilsson 1865-1914
 - 1.5.1.1. Elsa Cecilia Svensson 1888 & 1922 Anders Danielsson 1891
 - 1.5.1.1.1. Tage* Ivar Roland Danielsson 1928-1985
 - 1.6. Johan August De Trier 1843
 - 1.7. Gustava Karlsdotter 1848
 - 1.8. Kristina Karlsdotter 1851 & Anders Peter Johansson 1844

Ättlingar till Lars Persson i Gatugården

Lars Persson 1778-1829 & 1800 Maja Jonsdotter 1775-1834

1. Peter Larsson 1801
2. Andreas Larsson 1803-1865 & 1825 Maja Lena Persdotter 1805-1826 & 1827 Anna Maja Larsdotter 1803-1834 & Anna Flinta
 - 2.1. Carl Johan Andersson 1825-1827
 - 2.2. Johanna Sofia Andersdotter 1828-1887 & 1848 Johannes Persson 1823-1857 & 1860 Frans August Carlsson De Trier 1831-1890
 - 2.2.1. Carl Gustaf Johansson 1849
 - 2.2.2. Maria Sophia Johansdotter 1852
 - 2.2.3. Johan August Johansson 1855
 - 2.2.4. Clara Mathilda Johansdotter 1858
 - 2.2.5. Hilda Josefina Fransdotter 1862-1942 & 1888 Adolf Fredrik Salomonsson 1862-1948
 - 2.2.5.1. Adolf Helmer Lionel Salomonsson 1892
 - 2.2.5.2. Hulda Signe Maria Salomonsson 1894-1967
 - 2.2.5.3. Sara Linnéa Salomonsson 1896
 - 2.2.5.4. Katarina Ingeborg Salomonsson 1897-1950
 - 2.2.5.5. Klara Margareta Salomonsson 1898
 - 2.2.5.6. Svea Margareta Salomonsson 1902-1990
 - 2.2.5.7. Göta Birgitta Salomonsson 1908
 - 2.2.6. Gustaf Wilhelm Fransson 1866
 - 2.3. Johan Alfred Andersson 1830
 - 2.4. Anna Maria Andersdotter 1832
 - 2.5. Hilda Andersdotter 1834-1834
3. Jonas Larsson 1805
4. Gustaf* Eric Larsson 1807-1808
5. Johanna Larsdotter 1809-/1816
6. Erik Gustaf* Larsson 1811-1857 & 1833 Johanna Sofia* Persdotter 1816
 - 6.1. Per Henrik* (Hinric) Gustafsson 1835-1866 & 1856 Anna Lena Jonsdotter 1833-1911
 - 6.1.1. Johan* Edvard Henriksson 1857-1925 & 1892 HILMA* Beata Petersson 1865-1910 & 1912 Anna* Sofia Karlsson 1889-1939
 - 6.1.1.1. Edvard Gideon (Gidde*) Henriksson 1893-1962
 - 6.1.1.2. Axel Josua (Jocke*) Henriksson 1894-1943
 - 6.1.1.3. Maria (Maja*) Deborah Henriksson 1896-1962
 - 6.1.1.4. Karin* Ruth Anna-Greta Henriksson 1919-2005
 - 6.1.1.5. Sven* Edvard Henriksson 1922-2002
 - 6.1.2. Frans Gottfrid (Frank* Godfrey) Henrikson 1859-1938 & 1883 Frances Marie (Mary* Frances) Johnson 1862-1941
 - 6.1.2.1. Archie Henrikson 1883-1918
 - 6.1.2.2. August* Theodore Henrikson 1884-1946
 - 6.1.2.3. Claude* Francis Andreen Henrikson 1888-1969
 - 6.1.2.4. Maurice Henrikson †1936
 - 6.1.2.5. Vivian* Elvira Henrikson 1892-
 - 6.1.2.6. Ralph* Chester Henrikson 1900-1918
 - 6.1.3. Carl August (Charles_A*) Henrikson 1861-1925 & 1885 Mary C Nelson 1861-1911
 - 6.1.3.1. Harry Henri kson 1886-1976
 - 6.1.3.2. Arvel August Henri kson 1888-1942
 - 6.1.3.3. Mabel Henri kson 1889-1893
 - 6.1.3.4. Myrtle Henri kson 1892-1893
 - 6.1.3.5. Paul John Henrikson 1895-1943
 - 6.1.3.6. Ruth Erma Henrikson 1899-1981
 - 6.1.3.7. Florence Henrikson 1901-1979
 - 6.1.3.8. Herbert T Henrikson ca 1903-ca 1958
 - 6.1.4. Anna Henrika Henriksdotter 1864-1920/1930 & ca 1886 Elliott S Ramsey 1857-1934
 - 6.1.4.1. Earl Ramsey
 - 6.1.4.2. Stella Ramsey 1891-1947
 - 6.1.4.3. Dora Ramsey
 - 6.1.4.4. Ray Ramsey -/1910
 - 6.1.4.5. Ester Ramsey
 - 6.2. Maria Charlotta Gustafsdotter 1837
 - 6.3. Frans Gottfrid Gustafsson 1847
 - 6.4. Carl Johan Gustafsson 1850